

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

Köszönjük, hogy megtiszteltek bennünket bizalmukkal, örömmel fogadtuk jobbító szándékú észrevételeiket, javaslataikat, melyekre a továbbiakban is számítunk.

Fogadják hírlevelünk harmadik számát.

Mindannyiuknak áldott, békés karácsonyi ünnepeket, boldog új esztendőt kívánok:

Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

A *Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztkeresztjével tüntették ki Mirnics Károly*

szociológust, politológust, az MTA köztestületének külső tagját Szabadkán.

[Bővebben:](#)

Doctor Honoris Causa címet

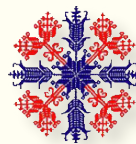
ítélt meg a Semmelweis Egyetem szenátusa *Bocskay István* egyetemi tanárnak, az MTA külső köztestületi tagjának, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Fogorvostudományi Kara egykori dékánjának, *Nagy Őrs* egyetemi tanárnak, az egyetem jelenlegi rektorhelyettesének, az MTA külső köztestületi tagjának és *Ferenci Péternek*, a bécsi Orvostudományi Egyetem egyetemi tanárának.

[Bővebben:](#)

Habilitált doktori címet vett át november 26-án a Debreceni Egyetemen *Kiss László* (Szlovákia), *Pál Judit* és *Sipos Gábor* (Románia), az MTA külső köztestületének tagjai.

[Bővebben:](#)

Kihirdették az Amerikai Magyar Koalíció *Kiss Elemér Ösztöndíj-alapjának* idei nyerteseit. Az ösztöndíjat az Amerikai Egyesült Államokban tanuló kiemelkedő hallgatók kapják, a 2011-12-es tanévben *Frenyó Edit*, *Krasznai Beáta*, *Oláh Krisztina*, *Győri Dorottya*, *Győri Eszter* és *Monori Zita*.

[Bővebben:](#)

Márka Szabolcs asztrofizikus, a New York-i Tudományos Társaság egyik alapító tagja, az idén – második magyarként – *elnyerte* a New York-i Tudományos Akadémia fiatal kutatóknak adható *Blavatnik-díját*.

[Bővebben:](#)

Először adták át a Kolozsvári Akadémiai Bizottság *Fiatal Kutatói Díját*. A díjat *Ercsey-Ravasz Mária* fizikus vehette át a tudományos életben elismert kutatói tevékenységéért, a 2011. évben az erdélyi fizikusok által elért legkiválóbb tudományos eredményéért.

[Bővebben:](#)

Két tudományos fokozattal rendelkező kutatóval bővült a kárpátaljai magyar tudóstársadalom. *Márku Anita* és *Bátyi Szilvia nyelvészetből szereztek meg a PhD tudományos fokozatot*.

[Bővebben:](#)

3. oldal

SAPIENTIA

Közzétették a Sapientia Egyetem **2011/2012-es Sapientia Doktori Ösztöndíjprogram nyerteseinek** névsorát.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSI HÍREK

Domus-ösztöndíjjal 15 kutató tartózkodik Budapesten, akik nyelvészeti, régészeti, orvostudományi, történelmi stb. témákon dolgoznak.

[Bővebben:](#)

Nagyszabású **temető kutatásba** kezdett a **beregszászi Lehoczky Tivadar Intézet**. Jelenleg az első tíz Felső-Tisza-vidéki temetőben végzett terepmunka eredményeinek feldolgozása zajlik.

[Bővebben:](#)

Márku Anitának, a beregszászi Hodinka Antal Intézet munkatársának, a Nemzetközi Visegrádi Alap támogatásával lehetősége nyílt arra, hogy a kárpátaljai magyarok körében végzett vizsgálataihoz hasonló kutatásokat folytasson Szlovákiában is. **Érvényes történetek** címmel megjelent könyvében és

PhD-disszertációjában egyaránt a **kárpátaljai magyar fiatalok** kódváltási, nyelvválasztási stratégiáit vizsgálta.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Fölkerült a Semmelweis Egyetem honlapjára **Sinkovics József** orvosprofesszornak, az MTA külső tagjának – a magyarul első ízben megjelent – **Az ősi DNS olyan lehetett, mint a mai rákkeltő DNS: Az onkogén** című tanulmánya.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Vánky Kálmán mikrobiológus** professzornak, az MTA tiszteleti tagjának az életművének számító kötete, a világ üszög-gombáiról szóló **Smut Fungi of the World**.

[Bővebben:](#)

Elérhető **Gyenge Csabának**, az MTA külső tagjának, a kolozsvári Műszaki Egyetem egyetemi tanárának **Jellegzetes magyar eredmények a műszaki kutatás és oktatás terén Erdélyben, a rendszer-váltás után** című november 25-ei előadása, amely A Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozaton hangzott el.

[Bővebben:](#)

4. oldal

Már olvashatók a Magyar Köztársaság szabadkai főkonzulátusa és a Magyar Nemzeti Tanács által meghirdetett, *A Jövő Embere – a „Homo Informaticus”*. A magyar tudományosság a Vajdaságban elnevezésű pályázat díjnyertes dolgozatai.

[Bővebben:](#)

Megjelent a Kárpát-medencei magyar nyelvészeti kutató-állomásokról szóló, *A Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat tíz éve* című kötet.

[Bővebben:](#)

A Gramma Nyelvi Iroda és az UMIZ – Imre Samu Nyelvi Intézet kiadásában napvilágot látott a **Magyar nyelv és kultúra a Kárpát-medencében** című konferenciakötet. A 2009-ben megtartott konferenciáról

[bővebben:](#)

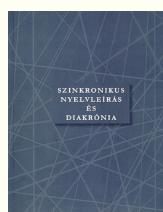
Nemzetiségi politika a visszacsatolt Kárpátalján (1939–1944) címmel jelent meg **Brenzovics Lászlónak**, az MTA külső köztestületi tagjának a kötete, melyben a visszacsatolt Kárpátalja történetének tudományos feltárására vállalkozott.

[Bővebben:](#)

A titói Jugoszlávia levéltári forrásai sorozatban jelent meg **Molnár Tibor** munkája: **A zentai Városparancsnokság válogatott iratai 1944–1945.**

[Bővebben:](#)

Kádár Edit és Szilágyi N. Sándor, az MTA külső köztestületi tagjai szerkesztésében, **Szinkronikus nyelvleírás és diakrónia** címmel megjelent a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszéke, valamint a Kolozsvári Akadémiai Bizottság által 2010-ben szervezett műhelykonferencia anyaga.

[Bővebben:](#)

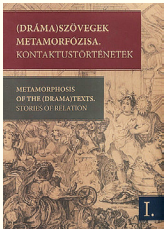
Kolozsváron a Kriza Könyvek sorozatban megjelent **Könczei Csongor A kalotaszegi cigányzenészek társadalmi és kulturális hálózatáról** című munkája.

[Bővebben:](#)

Szintén a Kriza János Néprajzi Társaság adta közre az MTA külső köztestületi tagjának, **Keszeg Vilmosnak A történetmondás antropológiája** című egyetemi jegyzetét.

[Bővebben:](#)

Az Erdélyi Múzeum Kiadó **Drámaszövegek metamorfózisa. Kontaktustörténetek** című tanulmánykötetét december

6-án mutatták be az Erdélyi Múzeum-Egyesület székházában.

[Bővebben:](#)

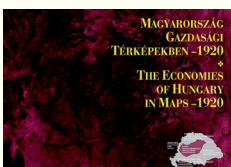
Olvashatók az interneten az **Amerikai Magyar Tanárok Egyesülete 2011. évi kiadványának** angol nyelvű tanulmányai.

[Bővebben:](#)

Londonban jelenik meg **Frank N. Schubert** történész könyve **Hungarian Borderlands From the Habsburg Empire to the Axis Alliance, the Warsaw Pact and the European Union** címmel.

[Bővebben:](#)

A szlovákiai Komáromban bemutatták a **Magyarország gazdasági térképeiben 1920** című **térképalbumot**. Az 1920-ban

kiadott kötet térképei az 1913-as állapotokat ábrázolják, azóta ez az első újrainyomás.

[Bővebben:](#)

Temerinben mutatták be a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet által kiadott kronológiát, **Vékás János** munkáját

Magyarok a Vajdaságban 1944–1954 címmel. A kötet teljes szövege megtalálható az intézet digitális adattárában.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Jung Károlynak**, az MTA külső köztestületi tagjának az **Ikerkönyvek I. Magyar folklórtémák – délszláv kitekintéssel** című kötete az újvidéki Forum könyvkiadónál.

[Bővebben:](#)

Ugyancsak a Forum kiadásában látott napvilágot **Bence Erikának**, az MTA külső köztestületi tagjának **A múlt horizontja. A történelmi regény műfaji változatai a XIX. századi magyar irodalomban** című tanulmánykötete.

[Bővebben:](#)

A Pallas-Akadémia Könyvkiadó gondozásában megjelent **Zsigmond Győzőnek**, az MTA külső köztestületi tagjának **Népi gombászat a Székelyföldön** című forrás értékű munkája.

[Bővebben:](#)

6. oldal

SZERVEZETI HÍREK

Budapesten a magyar Kormány megalakította a **Magyar Diaszpóra Tanácsot**, a Kárpát-

medencén kívül élő magyarság szempontjait érvényesítő testületet.

[Bővebben:](#)

Nemzetpolitikai kutatóintézet alakult Budapesten,

a Magyarság Házában. Az intézet fő célja a kisebbségkutatás és a nemzetpolitikai illetve magyarságpolitikai kutatások összehangolása és kezdeményezése, valamint a kutatások eredményeinek a politika számára használható módon történő feldolgozása.

[Bővebben:](#)

Akkreditálták a Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem marosvásárhelyi Műszaki és Humántudományok Kar kertészmérnöki szakát.

[Bővebben:](#)

Jelentős többségi szavazattal döntött a **Sapiientia Egyetem akkreditálása** mellett a szenátus plénuma.

Az akkreditációs felmérések során bebizonyosodott, hogy az EMTE teljesíti az összes kritériumot, ezért a Bizottság

tizennégy szak, valamint az intézmény akkreditációját javasolta. A döntés a képviselőházi vélemény után válik véglegessé.

[Bővebben:](#)

Az **MTA Kolozsvári Területi Bizottsága (KAB) rendes évi testületi ülését** november 19-én tartotta Nagyváradon.

A megelőző napon pedig konferenciára került sor, amelyet a KAB Idegen Nyelvek, Irodalmak Szakbizottsága a Debreceni Területi Bizottsággal közösen szervezett a Partiumi Keresztény Egyetemen.

[Bővebben:](#)

December 15-én ünnepélyes keretek között adták át a **Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának felújított épületét.**

[A karról bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Az **Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége** november 15. és december 13. között **tudományos előadásokat szervezett magyarországi vendégtanárokkal** tudománytörténeti, irodalomtudományi, kisebbségtörténeti témákban.

[Bővebben:](#)

Az oktatás a leghatékonyabb eszköz, amivel meg tudod változtatni a világot. *A nemzetiségi felsőoktatás és kutatás helyzete határokon innen és túl címmel nemzetközi konferenciára* került sor november 16-17. között **Egerben**.

A konferencia védnökei Sólyom László volt köztársasági elnök és Pálinkás József, az MTA elnöke voltak.

[Bővebben:](#)

November 23-án **Mészárosné Lampl Zsuzsanna szociológus,**

az MTA külső köztestületi tagja, egyetemi tanár előadást tartott Pozsonyban *a pozsonyi szuburbanizációról*.

[Bővebben:](#)

Magyarország és a Szovjetunió a második világháborúban – új megközelítések címmel *nemzetközi történészkonferenciát* tartottak a moszkvai Magyar Kulturális, Tudományos és Tájékoztatási Központban.

[Bővebben:](#)

December 2-4. között rendezték meg Kolozsváron a **Tudományos Diákkörök Erdélyi Konferenciáját** (10. TUDEK). Az MTA 114 tagja vállalkozott a középiskolások mentorának szép feladatára.

[Bővebben:](#)

12. alkalommal rendezte meg december

elején Kolozsváron *a RODOSZ konferenciát a Romániai Magyar Doktorandusok és Fiatal Kutatók Szövetsége*. A díszelőadást Farkas György, a Budapesti Műszaki Egyetem professzora tartotta.

[Bővebben:](#)

A Prágai Magyar Intézet és a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének Brünni Alapszervezete

december 6-án emlékenedezvényt tartott *Richard Pražák professzor életműve* címmel. Richar Pražák (1931-2010.) hungarológus, történész, műfordító.

A Masaryk Egyetem volt tanárának kutatási területe elsősorban a magyar-cseh irodalmi, történelmi, kulturális kapcsolatokra terjedt ki.

[Bővebben:](#)

A New York-i Magyar Tudományos Társaság összejevetelén

december 2-án, **Seri István gyermekgyógyász professzor,** az MTA külső köztestületi tagja tartott előadást *Advances in Neonatal Medicine in the 21st Century: Focus on Fetal and Neonatal Hemodynamics* címmel.

[Bővebben:](#)

December 8-án **Csaba László** közgazdász, a Közép-európai Egyetem (CEU) Nemzetközi és Európai Tanulmányok Tanszékének tanszékvezetője, az MTA levelező tagja tartott előadást Kolozsváron. Címe: **A pénzügyi válság kihívása és a közgazdaságtan válaszai.**

[Bővebben:](#)

Az MTA Kolozsvári Területi Bizottsága Földrajztudományi Szakbizottsága **Területi-közigazgatási reform és regionális fejlődés** címmel műhelykonferenciát szervezett december 9-én.

[Bővebben:](#)

A Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem 5. Nyílt Napjára **A kolozsvári magyar egyetemi oktatás jelene és jövőbeli lehetőségei** címmel került sor.

[Bővebben:](#)

December 9-én mutatták be Kolozsváron az **Újrateremtett világok. Írások Cs. Gyimesi Éva emlékére** című kötetet.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

Mirnics Károly magiszter, szabadkai szociológus, az MTA külső köztestületi tagja, tudományos kutató és közíró.

[Bővebben:](#)

Bocskay István professor emeritus, az MTA külső köztestületi tagja, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Fogorvostudományi Karának egykori dékánja. Nagyon sokat küzdött azért, hogy a marosvásárhelyi egyetemen megmaradjon a magyar nyelvű fogászati képzés.

[Bővebben:](#)

Nagy Őrs egyetemi tanár, ortopédsebész, az MTA külső köztestületi tagja, a Magyar Ortopédiai Társaság tiszteletbeli tagja, a **Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem rektorhelyettese.**

[Bővebben:](#)

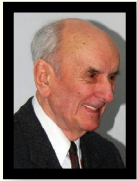

Ferenci Péter belgyógyász, hepatológus, humán genetikus szakorvos, egyetemi tanár.

A bécsi Orvostudományi Egyetem 4. számú Belgyógyászati Klinikáját vezeti.

[Bővebben:](#)

Elhunyt

Maros Dezső

nyugalmazott egyetemi tanár,
az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

20 éves a szabadkai
székhelyű **Magyarságkutató
Tudományos Társaság.**

A jubileum tiszteletére december 17-én
tudományos tanácskozást szerveznek.

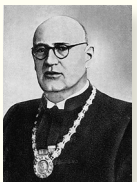
[A társaságról bővebben:](#)

**20 éves a Kárpátaljai
Magyar Pedagógus-
szövetség.** Az évfordulóról

ünnepi ülésen emlékeznek meg
december 17-én.

[Bővebben:](#)

115 éve született Désen
Abody Előd mérnök, tanár,
a műegyetemi **Aerodinamikai
Intézet alapítója.**

[Bővebben:](#)

140 évvel ezelőtt született
Selmechbányán **Pöschl Imre**
gépészmérnök, műegyetemi
tanár, Zipernovszky Károly,

majd Kandó Kálmán munkatársa, **neves
magyar mérnökök és feltalálók oktatója**
és támogatója.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Már elérhető az előző
hírlevélben beharangozott

Bolyai-Gauss-Lobacsevszkij

nemzetközi konferencia hivatalos

honlapja. A rendezvényre 2012 májusában
kerül sor Ungváron.

[Bővebben:](#)

Az MTA akadémikusai
által is támogatott
erdélyi tehetségmentő program
támogatókat keres.

[Bővebben:](#)

Balassi Intézet **Posztgraduális
Ösztöndíj az indianai
Bloomington Egyetemre.**

2012. január 31-ig várják a jelentkezőket,
a magyar nyelvvél, a magyar kultúrával
kapcsolatos kutatásokra.

[Bővebben:](#)

Megjelent a felhívás
a **XXI. Ifjúsági Tudományos
és Innovációs**

Tehetségtutató Versenyre.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

10. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele.

2011/3. szám.

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök.

Szerkeszti a szerkesztő bizottság.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

mtk@office.mta.hu

